

Eksters die op gebouwen nestelen

Nest van een Ekster onder de overkapping van Station Nijmegen, 3 juni 2016 (foto: Jan Schoppers). *Nest of a Magpie under the roof of the main station in Nijmegen.*

Jan Schoppers

In het voorjaar van 2016 ontdekte ik een nest van een Ekster *Pica pica* onder de overkapping van Station Nijmegen Gld. Dat was reden om via een oproep informatie over andere broedpogingen van Eksters op gebouwen te verzamelen. Tot voor tien jaar terug lijkt broeden op gebouwen door Eksters een zeldzaam fenomeen te zijn geweest, maar recent is het vaker vastgesteld in ons land. In deze bijdrage beschrijf ik het Nijmeegse broedgeval in 2016 en geef ik een overzicht van andere broedpogingen van Eksters op gebouwen.

Broedgeval Station Nijmegen

Begin april 2016 werd een Ekster gezien die de overkapping van Station Nijmegen invloog met een tak. Bij nadere inspectie bleek een Ekster bij een open nest in het spant van de overkapping te zitten (afbeelding 1 en 2). Ook was er een Kauw *Corvus monedula* in de buurt waarvan de Ekster vermoedelijk takken stal. Een paar weken later werd het nest nog een keer bezocht, maar er waren dit keer geen Eksters of Kauwen aanwezig. Bij een volgend bezoek op 3 juni werd opnieuw een Ekster gezien die naar de plek van het nest

vloog. Het bleek om twee Eksters te gaan en ook werden er twee jonge Eksters op het nest gezien, beide met een korte staart (lengte ca. 10 cm). Een week later bleek het nest leeg en waren er geen Eksters meer aanwezig. Gezien een broeden-jongenperiode van respectievelijk 20 (17-24) en 26 dagen (22-30), moet het broeden om en nabij 19 april zijn begonnen. In 2017 en 2018 werd het nest weer gebruikt, maar of deze broedpogingen succesvol waren is onbekend. Eind april 2019 is het nest verwijderd.

Andere broedgevallen op gebouwen

Naar aanleiding van een oproep op de website Sovon.nl zijn van 17 waarnemers 15 andere observaties van 'gebouwnestelende' Eksters ontvangen (tabel 1) en een drietal overige waarnemingen: één in een bouwkraan, één in een kunstwerk en één van een Gaai *Garrulus glandarius*. Hierna volgen korte beschrijvingen, waarbij de nummers verwijzen naar tabel 1.

De oudste twee meldingen (1 & 2) zijn afkomstig uit Giekerk Fr (1948; van der Ploeg *et al.* 1979) en Oldeboorn Fr in 1981 (de Jong 1981). De eerste is een nest in een loods in de hanenbalken en de tweede op een voedersilo. De eerstvolgende (3) is in 2009 op een bedrijventerrein in Almere FI

waar in de omgeving volop bomen staan waarin ook zogenaamde eksterflats van een paar meter hoog zijn gebouwd. In 2011 wordt in een woonwijk aan de noordrand van Barendrecht ZH een nest gebouwd op een vensterbank op vijfhoog van een flat (4; afbeelding 3). In 2012 of 2013 is een nest gevonden aan de rand van een bedrijventerrein bij Velp Gld (5). In 2015 is in de wijk Neerbosch-Oost in Nijmegen een groot nest gebouwd aan een flat in een aan de muur hangend kunstwerk met sfeerverlichting (6). Op *Google Earth* is het nest te zien via *Streetview* en het zat er al meerdere jaren (10 oktober 2018). In 2015 zijn ook in Hoogezand-Sappemeer Gr nestelpogingen ontdekt in een buizenconstructie aan de buitenkant van een school (7). Door de constructie was het voor de Eksters niet mogelijk om meer dan een hoopje takken aan te brengen voor dit op de grond viel. Uiteindelijk kozen de Eksters voor een boom op de binnenplaats. Op Station Lelystad gaat het in 2016 om een nest onder de overkapping (8), recht boven het spoor (afbeelding 4). Het eksterpaar voerde voedsel aan. Doordat het nest dicht tegen het dak zat bleef het aantal jongen onbekend. De overkapping rust in Lelystad op een vlechtwerk van metalen buizen en in de kruising van die buizen hadden de Eksters in 2015 al een nest gebouwd (broedsucces onbekend).

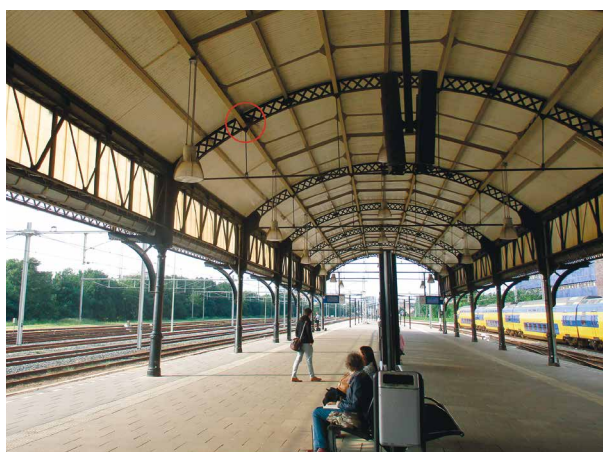
Op de Wageningen Campus Gld zijn op drie gebouwen nesten vastgesteld (9). Per jaar ging het om maximaal twee nesten. Op het kantoorgebouw Radix West begon een paar Eksters met het bouwen van een nest in de eerste helft van maart 2016 op de overstekende vensterbank (afbeelding 5). Het nest lag tussen een windmeter en pal tegen het kantoorkozijn. In het begin schrokken de Eksters van de kantoormedewerkers, maar later niet meer. Ze bouwden gestaag voort en rond 10 april lag er een ei in het nest. Ze bebroedden dit aanvankelijk niet, maar na een week kwamen er drie eieren bij en begon het broeden. Uiteindelijk is in de week van 9

mei een ei uitgekomen. Het jong heeft een week geleefd waarna het door onbekende oorzaak dood in het nest werd gevonden. De andere drie eieren lagen er nog. Na één dag hebben de ouders het jong verwijderd en zijn niet meer terug gekomen. Daarna is het nest geruimd door de gebouwendienst. In 2017 broedden de Eksters op dezelfde plek, hoewel niet succesvol. In 2015 en 2016 waren er ook nesten aanwezig in het Orion-gebouw dat op 270 meter staat van Radix (10). In 2016 en 2017 was ook een nest aanwezig in het Forum-gebouw gelegen tussen Radix en Orion (11; afbeelding 6).

In 2016 werd nestbouw gezien in een speelhal in Ouwendams Dierenpark in Rhenen Gld (12). Onduidelijk was of de speelhal 's avonds werd afgesloten en of het paar uiteindelijk succesvol is geweest. Op de universiteitscampus in Nijmegen werd in september 2016 een waarschijnlijk eksternest gevonden (een open nest met veel uitstekende takken) aan het Huygensgebouw (14). Het was gebouwd tussen de lamellen van het gebouw. De gebouwendienst van de universiteit heeft het nest in de weken daarna opgeruimd. In Rotterdam-Zuid ZH werd in de loop van 2016 een nest gebouwd in neonverlichting op de zevende verdieping van de Rabobank (15). In 2017 was dit nest ook in gebruik en zijn er jongen uitgevlogen (afbeelding 7).

Overige broedgevallen

Naast de 'gebouwnestelende' Eksters kwamen via de oproep ook een aantal andere gevallen aan het licht van Eksters die in/op menselijke constructies een nest bouwden. In Franeker Fr werd een nest in een kraan op 30 m hoogte gevonden bij een metaalhandel in het voorjaar van 1975. In het nest waren vijf eieren aanwezig. Over het broedsucces is niets bekend (Leeuwarder Courant, 3 mei 1975). In het 60-jaaroude kunstwerk 'Het Ding' naast de Rotterdamse Bijenkorf

Jan Schoppers

Afbeelding 1: Locatie van het Eksternest in Station Nijmegen, 3 juni 2016
Nesting site of Magpie at Nijmegen Central Station.

Jan Schoppers

Afbeelding 2: Eksternest op Station Nijmegen met staart van jong over de rand uitstekend, 3 juni 2016. *Magpie nest at Nijmegen Central station. The tail of a juvenile is visible.*

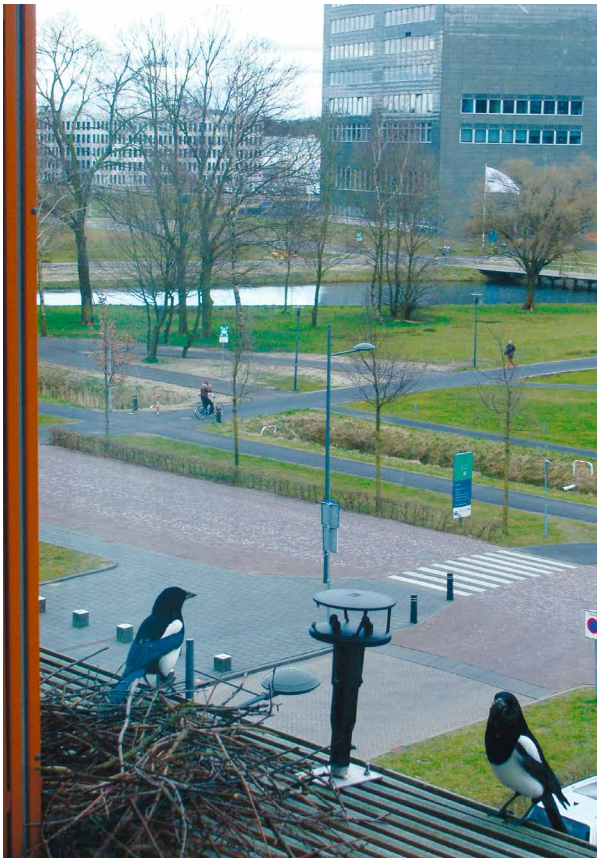
fotograaf onbekend

Afbeelding 3. Juvenile Ekster voor uitvliegen in Barendrecht. 15 juni 2011. *Juvenile Magpie before fledging in Barendrecht.*

Vanessa Hemrika

Afbeelding 4. Eksternest in Station Lelystad, 12 juli 2016. *Magpie nest at Lelystad Central Station.*

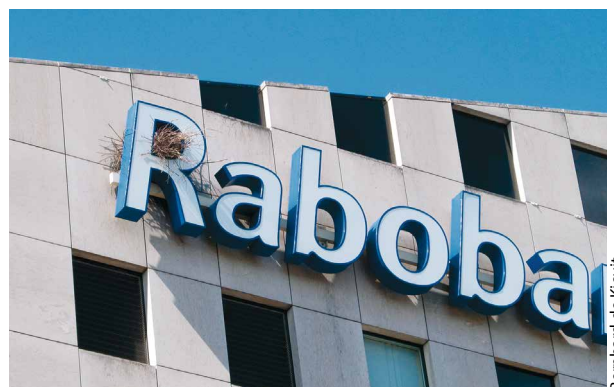
Gerrit van de Ven

Afbeelding 5. Eksterpaar bij nest op Radixgebouw op de WUR-Campus, met op de achtergrond het Orion gebouw, Wageningen, 23 maart 2016. *Magpie nest on the Radix building at the WUR-Campus, Wageningen. The Orion building is visible in the background.*

Cornelis Fokker

Afbeelding 6. Nest in glazenwasserinstallatie op het Forum-gebouw WUR-Campus, Wageningen, 24 februari 2017. *Magpie nest in the window cleaning construction at the Forum building at the WUR-Campus, Wageningen.*

Bernhard de Kievit

Afbeelding 7. Nest in neonreclame Zuidplein, Rotterdam, 17 april 2017. *Magpie nest in neon signs at Zuidplein, Rotterdam.*

was in 2016 en 2017 een nest aanwezig (in 2017 succesvol). In het najaar van 2017 is dit nest verwijderd vanwege de restauratie van het kunstwerk en is het opgenomen in de collectie van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam (Moeliker 2017, 2018). In de dakconstructie van Station Haarlem NH werd in het voorjaar van 2007 of 2008 een nest gezien van een Gaai. Het broedsucces is onbekend.

Nieuw fenomeen?

Dertien nesten op solitaire gebouwen zijn in de recente negen jaar vastgesteld verspreid over het land. Dit lijkt geen toeval. Het lijkt er zelfs op dat bepaalde nieuwe gebouwen, met name school- en bedrijfsgebouwen, een voorkeur hebben. Op enkele locaties is zelfs twee of meer jaren op gebouwen genesteld of gebroed. Birkhead (1991) meldt dat bij gebrek aan geschikte bomen soms nesten worden gemaakt in bouwwerken. Genoemd worden elektriciteitspalen, hoogspanningsmasten, uitkijktorens langs spoorwegen en holtes in gebouwen en in grote fabrieken, maar dit zijn uitzonderlijke nestplekken. In Glutz *et al.* (1993) en Cramp & Perrins (1994) zijn nesten beschreven in bovenleidingmasten, meetmasten en draadstaalconstructies. Enkele nesten in gebouwen worden genoemd zoals een veldschuur, kippen-schuur of een open kabelbaanstation. In boomarme gebieden in Noorwegen en Zweden zijn gebouwnesten al langer en vaker gemeld (Glutz *et al.* 1993). Opmerkelijk is dat historische gevallen in Nederland onbekend lijken te zijn, want het doorvlooiën van avifauna's, tal van tijdschriften en ornithologische mededelingen leverde vrijwel niets op.

Een interessant onderzoek heeft plaatsgevonden in Vlaanderen België, waarbij de standplaats van 1507 boomnesten van Eksters werd vergeleken met 1650 random punten. Daar was 55% van de nesten gebouwd op minder dan 20 m van een gebouw, 84% op minder dan 50 m, 95% op minder dan 100 m. Bij de random punten was dat aandeel respectievelijk 31%, 54% en 75%, wat suggereert dat Eksters de nabijheid van gebouwen opzoeken om te nestelen (Herremans & Gielen 2017).

Urbaan gebied wint aan populariteit

Nozeman & Sepp (2014) noemen de Ekster als broedvogel in vrijstaande hoge bomen (lepen) in de nabijheid van dorpen, gehuchten en woningen aan het eind van de 18^e en begin van de 19^e eeuw. In de eerste helft van de vorige eeuw was de soort een algemene en plaatselijk talrijke broedvogel in de oostelijke helft van het land, in parklandschap en open terreinen met bomen bij boerderijen, laanbomen langs wegen, boomgaarden, populierenbosjes en soms in randen van steden. In het westen van het land waren Eksters veelal zeldzaam (met uitzondering van de duinen) en zelfs ontbrekend (Haverschmidt 1942). In de tweede helft van de vorige eeuw was de soort inmiddels een algemene broedvogel, vooral in halfopen landschappen op de zandgronden vaak

bij boerderijen en bebouwing. De soort heeft dus al lang een voorkeur om te broeden nabij bebouwing. De succesvolle kolonisatie van urbaan gebied is in de jaren zeventig ingezet. In het agrarisch gebied volgde vanaf de jaren tachtig een afname door vervolging, predatie door Havik *Accipiter gentilis* en Buizerd *Buteo buteo* en mogelijk ook door intensivering van agrarisch gebied. Hierdoor speelt de landelijke afname zich af in het agrarisch gebied en deze wordt deels gecompenseerd door de toename in het stedelijk gebied (Bijlsma *et al.* 2001, Baeyens 2002, Parlevliet 2003, Schoppers 2017, van Manen 2018). In overwegend agrarisch landschap is de dichtheid meest 4-10 paren per atlasblok (5x5 km). Naarmate er meer bebouwing aanwezig is in een blok, neemt de dichtheid verder toe, tot meer dan 250 paren per blok in enkele steden. In die landelijke verspreiding zien we vooral een overeenkomst met de ligging van dorpen en steden (van Manen 2018).

Nestlocaties en broedsucces

De nesten van 'gebouwnestelende' Eksters zijn vastgesteld in of onder het dak of aan de buitenkant van solitaire en grote gebouwen. De gemiddelde hoogte is 18.4 (7-38) m en dit is vergelijkbaar met boomnesten (Hustings 1989, Birkhead 1991, Glutz *et al.* 1993, Cramp & Perrins 1994). De nesten zijn aan de buitenkant van een gebouw gesitueerd (zes stuks), op één na alle aan de oostzijde. Er lijkt een voorkeur te bestaan voor de beschutte kant van een gebouw. Opvallend is dat het tien keer ging om een open nest en slechts eenmaal om een nest met een koepel (gesloten). In studies in Nederland en Groot-Brittannië was 20% van de boomnesten een open nest (Hustings 1989, Birkhead 1991). Bij eerstejaars vogels was dit 35% open en bij de oudere 10% (Birkhead 1991). Bij geen van de gebouwnestelende vogels was de leeftijd bekend.

Van acht nesten op gebouwen was bekend dat er eieren aanwezig waren en bij vijf (63%) vloog minimaal één jong uit. Baeyens (1981) vond 55% van de paren in Haren Gr succesvol, in Arnhem Gld en Emmen Dr was dit 52% (Mayfieldmethode; Waasdorp & Majoor 2001) en in Amersfoort Gld slechts een kwart van de territoria (van Haaf 2015). Birkhead (1991) vond in meerdere studies 57%. Slechts van een laag aandeel van de gebouwnesten is het nestsucces bekend, maar dit lijkt niet opvallend van de boomnesten af te wijken. Voor zover we dat kunnen concluderen lijkt het dat gebouwnestelen de soort geen windeieren legt.

DANKWOORD

De bijdrage draag ik op aan Hans Quaden, gewaardeerde collega en fijne vriend. Hans had ook een speciale interesse voor de Ekster. Toen ik de oproep op 30 juni 2016 plaatste op Sovon.nl kon ik niet vermoeden dat er maar liefst 16

Tabel 1. Gegevens van op gebouw- en op andere bouwwerken nestelende Eksters in Nederland 1948-2017. *Details of nesting attempts of Magpies on buildings and on other man-made structures in the Netherlands 1948-2017.*

	locatie - location	datum, jaar - date, year	type gebouw - type of building	oud/nieuw - old/new	provincie - county	rand - suburb
1	Giekerk	1948	loods - warehouse	?	Fr	
2	Fjûrlanswei, Oldeboorn	1981	torensilo bij boerderij - silage silo near farm	n	Fr	
3	Fashion Dome, Almere	2009	bedrijfsgebouw - business building	n	Fl	r/s
4	Vossenburg Barendrecht	2011	flat - apartment building	n	ZH	r/s
5	De Beemd, Velp	2012 & 2013	bedrijfsgebouw- business building	n	Gld	r/s
6	Aubadestraat, Nijmegen	2015	flat - apartment building	o	Gld	
7	Dr. Aletta Jacobs College, Hoogezand	2015	onderwijsgebouw - education building	n	Gr	r/s
8	Station Lelystad	2015	overkapping - canopy	n	Fl	
	Station Lelystad	2016	overkapping - canopy		Fl	
9	Wageningen Campus	2015	onderwijsgebouw Radix - education building	n	Gld	r/s
	Wageningen Campus	2016	onderwijsgebouw Radix - education building		Gld	
10	Wageningen Campus	2015	onderwijsgebouw Orion - education building	n	Gld	r/s
	Wageningen Campus	2016	onderwijsgebouw Orion - education building		Gld	
11	Wageningen Campus	2016	onderwijsgebouw Forum - education building	n	Gld	r/s
	Wageningen Campus	24-02-17	onderwijsgebouw Forum - education building		Gld	
12	Ouwehands Dierenpark, Rhenen	23-04-16	speelhal - indoor playground	n	Ut	r/s
13	Station Nijmegen	2016	overkapping - canopy	o	Gld	
	Station Nijmegen	2017, 2018 & 2019	overkapping - canopy	o	Gld	
14	Nijmegen Campus	2016	onderwijsgebouw Huygens - education building	n	Gld	r/s
15	Rabobank Zuidplein, Rotterdam	2016 & 2017	kantoor - office building	n	ZH	
	overig - remaining					
	Metaalhandel Hoeben, Franeker	03-05-75	kraan - crane		Fr	
	Het Ding van Nauw Gabo, Rotterdam	voorjaar 2015 & 2016	kunstwerk - artwork	o	ZH	

nestplek - nesting place	hoogte (m) - altitude	orientatie - orientation	type nest - type of nest	stadium - breeding stage	succesvol - successful	waarnemer, bron - observer, source
hanebalken - rafter	?	-	?	?	?	MF, lit
trapplateau - stair plateau	15	?	open	6 ei - 6 eggs	nee - no	MF, lit
balkon - balcony	20	?	open	?	?	RH
vensterbank - window ledge	16	NW	open	5 ei, 2 jong, 1 uitgevl - 5 eggs, 2 juv, 1 fledged	ja - yes	PvN
buizenconstructie - pipe construction	?	ZO	open	?	?	BvB
kunstwerk - work of art	14	NO	gesloten - domed	?	?	TT
buizenconstructie - pipe construction	?	?	?	?	nee - no	MW
draagconstructie - supporting structure	10	-	open	?	?	VH
draagconstructie - supporting structure	10	-	open	jongen - juveniles	ja - yes	VH
vensterbank - window ledge	9	ZO	open	?	nee - no	WA,GvdV, RS
vensterbank - window ledge	9	-	open	4 ei, 1 jong - 4 eggs, 1 juv	nee - no	WA,GvdV, RS
draagconstructie - supporting structure	38	-	?	jongen - juveniles	ja - yes	CF
draagconstructie - supporting structure	38	-	?	?	?	CF
glazenwasserconstructie - window cleaner construction	35	-	?	jongen - juveniles	?	CF,WA
glazenwasserconstructie - window cleaner construction	35	-	open	?	?	CF,WA
draagconstructie - supporting structure	?	-	?	?	?	DB
draagconstructie - supporting structure	7	-	open	eieren, 2 jongen - eggs, 2 juveniles	ja - yes	JS, HQ
draagconstructie - supporting structure	7	-	open	?	?	JS, HQ
lamellen - blinds	15	ZO	open	?	?	JS
lichtreclame - neon lights	24	O	open	jongen - juveniles	ja - yes	BdK, KM
kraanarm - jib	30		open	5 ei - 5 eggs	?	MF
metalen bint - metal rafter	24		gesloten - domed	?	?	KM

meldingen binnenkwamen en een van een Gaai (tabel 1). In alfabetische volgorde gaat mijn dank uit naar: Wies Akkermans, Bas van Balen, Daniël Beuker, Minne Feenstra, Cornelis Fokker, Ria Heemskerck, Vanessa Hemrika, Bernhard de Kievit, Kees Moeliker, Peter van Nies, Hans Quadent, Rick Schuiling, Tom van Spanje, Twan Teunissen, Gerrie van de Ven en M. Wijnhold. Hisko de Vries van [waarneming.nl](http://www.waarneming.nl) wordt bedankt voor het selecteren van broedgevallen die met gebouwen te maken hebben, Romke Kleefstra en Morrison Pot voor de verbeteringen in eerdere versies. Veel reacties werden begeleid met foto's van de nesten. Alle ontvangen foto's van nesten zijn opgenomen in de presentatie 'Gebouwnestende Eksters/On building nesting Magpies' op <https://www.slideshare.net/sovon>.

LITERATUUR

- Baeyens G. 1981. Magpie breeding success and carrion crow interference. *Ardea* 69: 125-139.
- Baeyens G. 2002. Ekster *Pica pica*. In: Sovon Vogelonderzoek Nederland, Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5, p. 444-445. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Birkhead T. 1991. The Magpies. The ecology and behaviour of Black-billed and Yellow-billed Magpies. T & AD Poyser, Londen.
- Bijlsma R.G., F. Hustings & C.J. Camphuysen 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland. Avifauna van Nederland 2. GMB Uitgeverij Haarlem / KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Cramp S. & C.M. Perrins 1994. The Birds of the Western Palearctic. Volume VIII. Crows to Finches. Oxford University Press, Oxford.
- Glutz von Blotzheim U.N., K.M. Bauer & E. Bezzel 1993. Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 13. Akademische Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main.
- van Haaf G. 2015. Tien jaar onderzoek aan Eksters en Zwarte kraaien in de Amersfoortse wijk Schothorst. Rapport Natuur, Landschap en Milieu van Amersfoort.
- Haverschmidt F. 1942. Faunistisch overzicht van de Nederlandsche broedvogels. E.J. Brill, Leiden.
- Herremans M. & K. Gielen 2017. "Bouwgrond": ook voor Eksters! *Natuur. oriolus* 83: 77-82.
- Hustings F. 1989. Verschillen in broedgedrag tussen stads- en plattelandseksters. *De Mourik* 15: 68-78.
- de Jong J. 1981. Vogelnieuws. Vreemde nestplaats van Ekster. *Vanellus* 34: 181.
- van Manen W. 2018. Ekster *Pica pica*. In: Sovon Vogelonderzoek Nederland, Vogelatlas van Nederland, p. 394-395. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- Moeliker K. 2017. Beest. Een zorgvuldig getransporteerd eksternest. *NRC-Handelsblad*, 17 oktober 2017.
- Moeliker K. 2018. Natuurhistorisch Museum Rotterdam in 2017: Doodleuk en springlevend. *Aanwinsten en registratie. Straatgras* 30: 35.
- Nozeman C. & C. Sepp 2014. Nederlandse Vogelen 1770-1829. Lannoo & Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
- Parlevliet J. 2003. Broedvogels in Nederland in de 20^e eeuw. *Limosa* 76: 141-156.
- van der Ploeg D.T.E., W. Jong, M.J. Swart, J.A. de Vries, J.H.P. Westhof, A.G. Witteveen, B. van der Veen 1979. Vogels in Friesland. Deel 3. De Tille, Leeuwarden.
- Schoppers J. 2017. Ekster *Pica pica*. In: A. Boele, J. van Bruggen, F. Hustings, K. Koffijberg, J.W. Vergeer & T. van der Meij, Broedvogels in Nederland in 2015, p. 93-95. Sovon-rapport 2017/04. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- Waasdorp S. & F. Majoor 2001. Eksters in Arnhem. *Vlerk*: 45-50.

Jan Schoppers, Worth Rhedenseweg 22, 6991 DW Rheden; jan.schoppers@gmail.com

Magpies *Pica pica* nesting on buildings

In the spring of 2016, a pair of Magpies bred successfully at Nijmegen Central Station. Nesting on buildings is rare in the Netherlands and probably also in the rest of Europe. Via online requests the author collected other observations of Magpies nesting on buildings. Information on fifteen nesting attempts on buildings and three nesting attempts on other man-made structures was obtained (Tab. 1). Most nests were constructed on relatively new, high and solitary buildings. Supporting and pipe constructions and ledges

were most popular as nesting sites. Magpies possibly prefer modern over older building. Most nests were open instead of domed. Breeding success was similar to nests in trees, although the sample size for Magpies nesting on buildings was small. In some cases, nesting locations were used during several years. Magpies increasingly use urban habitats, which might explain the increase in the cases of nesting attempts on buildings.